

POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

(vypracovává oponent práce)

Student:	MgA. Kristina Nouzovská Fialová
Studijní program:	Hudební umění
Studijní obor:	Interpretace a teorie interpretace
Téma disertační práce:	SÓLOVÁ TVORBA PRO VIOLU 20. A 21. STOLETÍ SE ZAMĚŘENÍM NA ČESKÉ AUTORY
Vedoucí práce:	Prof. Jan Pěruška
Oponent práce:	Prof. PhDr. MgA. Jan Vičar, CSc.
Akademický rok:	2017/18

Koncepce práce a její struktura:

Předložená disertační práce je cenná svým tématem – tvorbou pro sólovou violu se zaměřením na české skladatele. Spis je rozčleněn do pěti kapitol a dalších podkapitol a opatřen úvodem, závěrem, resumé, seznamem literatury a přílohami (obsahují kopie několika skladeb). Je tvořen řadou umělecko-biografických portrétů skladatelů a violistů, e-mailovými rozhovory s několika skladateli a analýzami vybraných skladeb. Poslední část o skladateli Danielu Chudovském věcně patří spíše do 2. kapitoly.

Celkový obraz repertoáru pro sólovou violu a violové interpretace je bohatý. Zpracování tématu bylo nesporně přínosné pro Kristinu Nouzovskou Fialovou samotnou a je částečně využitelné i prakticky či pedagogicky. O autorčině záměru svědčí závěrečná formulace (Závěr, s. 104): „Jeden z hlavních cílů mé disertační práce je přiblížit a podrobněji popsat repertoár pro sólovou violu ve 20. a 21. století. Existuje veliké množství impozantních děl a tudíž můžeme mluvit o štěstí, že máme z čeho vybírat. Soudobá tvorba pro violu není prozatím příliš často uváděna na koncertních pódíích. Byla bych moc ráda, kdyby moje práce mohla trochu usnadnit studentům či interpretům orientaci v tomto druhu repertoáru.“ Práce je přirozeným doplňkem autorčiny umělecké činnosti.

Obsahová stránka a metodologie:

Disertační práce čerpá nesystematicky a kompilačně z uvedených internetových zdrojů a literatury a částečně i z vlastních autorčiných interpretačních zkušeností a z rozhovorů

s některými skladateli. Biografie některých světových violistů nejsou přímo vztaženy k analyzované violové literatuře.

Kristina Nouzovská Fialová přináší čtenáři řadu informací (hlavní textová část má 104 stran), ale zároveň rezignovala na možnost sledovat alespoň v některém jednotlivém případě linii interpretace českého díla pro sólovou violu, například osudy interpretace skladby Vycpálkovy. Nevyužila téměř vůbec nabízející se možnost srovnat různé interpretační přístupy na základě analýz existujících nahrávek (tj., jak to hrají jiní, jak to hrají nebo vidím já...).

Disertaci bohužel chybí hodnotící úvodní kapitola „Stav pramenů a literatury“, která by obsahovala informace, kdy, kdo, kde o daném nebo obdobném tématu něco napsal, jakou to má odbornou či vypovídací hodnotu, z čeho se bude čerpat, zda existují a kde jsou uvedeny recenze premiér skladeb pro sólovou violu apod. Bez této hodnotící odborné rekapitulace pak v průběhu některých částí dochází k povrchní práci „s výtahy z výtahů“. Autorka se bohužel příliš často spokojuje jen s parafrázemi, citacemi nebo stylistickými kombinacemi internetových (terciárních) zdrojů nestejně úrovně (od *Wikipedie*, přes *MusicBase*, *Český hudební slovník osob a institucí* až po rozličné propagační materiály). S výjimkou skladeb a nahrávek téměř vůbec nepracuje s prameny a mnohdy existující literaturou, která by přinesla hlubší poučení, málo se pracuje s primárními zdroji. Text nabývá na hodnotě vždy tehdy, když autorka komentuje konkrétní díla či hudební ukázky vlastními náhledy a interpretačními poznámkami, a je škoda, že tento přístup nepřevažuje.

V biografických částech pisatelka spíše než autorsky postupovala editorsky či redakčně, tj. kompilovala jakási hesla osobností apod. na základě informací z internetu, nikoli z literatury. Není ovšem často zřejmé, odkud se čerpá. Několik příkladů tohoto i jiného typu:

Například v případě Jana Klusáka absentuje velká monografie od Ivana Poledňáka, kde jsou podrobně charakterizovány Klusákovy kompoziční metody, zejména jeho princip invencí, v jehož znalosti autorka ulpívá na povrchu.

Podobně u Pavla Bořkovce není zmíněna a využita základní monografie od Aleny Burešové.

Portrét Ladislava Vycpálka je citován či parafrázován z internetu, a to z propagačního hesla Nakladatelství a vydavatelství Českého rozhlasu (!?). Proč není využita a v literatuře uvedena alespoň publikace bývalého profesora HAMU Jaroslava Smolky: *Ladislav Vycpálek*. Praha: SNKLHU, 1960?

Kapitolu o Zdeňku Lukášovi tvoří pouze citát Lukášovy biografie z internetu (www spravované Zdeňkem Vimrem) a citát výroku Karla Špeliny o violové skladbě převzatý od Vlasty Bokůvkové. Nepracuje se s další literaturou, případnými kritikami provedení apod., takže vše působí jaksi nahodile.

Portrét Klementa Slavického je částečnou parafrází textu publikovaného na *MusicBase* Hudebního informačního střediska v Praze, bohužel ovšem parafrází nepřesnou, a někdy proto zkreslující skutečnost (například výměnou slov za jejich nepřesná synonyma, přehozením pořadí slov apod.), ale hlavně bez udání zdroje, odkud se čerpalo. I parafrází je třeba opřít o odkaz, odkud informace pocházejí. Nejsou zmíněny studie o Klementu Slavickém od Jany Adámkové.

Věcně cenná je poslední kapitola o Danielu Chudovském a jeho skladbě, tvořená ovšem zase pouze jen rozsáhlou citací z *Wikipedie*, dále skladatelovou formální (sebe)analýzou vlastní skladby, rozhovorem se skladatelem a poměrně stručnými autorčinými poznámkami k interpretaci (tentokrát ovšem bez notových ukázek).

Stručný portrét Lubomíra Malého vznikl (snad?) kombinací propagačního programu z *Taunus-Zeitung*, 17. 1. 1995 (resp. koncertu v Rabasově Galerii v Rakovníku v roce 2002 zmíněného na internetu), a hesla v *Českém hudebním slovníku osob a institucí*, ovšem bez jakékoli aktualizace, či úpravy, ale hlavně bez průběžného uvádění zdrojů, z nichž se cituje. Loňská bakalářská práce o Lubomíru Malém od jedné zahraniční studentky HAMU byla v tomto ohledu preciznější.

Ad údaj „ČERNÝ Miroslav K. - Čeští skladatelé současnosti - Praha 1985“ uvedený v bibliografii – upozorňuji, že M. K. Černý tuto knihu nenapsal a hlavní autorkou, resp. editorkou slovníkové publikace byla Alena Martínková (s. 105).

Nebudu uvádět další nedostatky spisu, plynoucí někdy z použité internetové metody Ctrl+C / Ctrl+V a následných úprav či překladů, a naopak konstatuji, že mnohé části pojednání jsou alespoň v českém či současném kontextu přínosné a informativní, například stručné rozborů děl Mieczysława Weinberga. Upozorňuji ovšem, že autorka uvádí v textu jeho křestní jméno důsledně chybně, v podobě „Miczyslaw“.

Jazyková stránka:

Práce zřejmě neprošla jazykovou, a to zejména stylistickou revizí, a proto obsahuje řadu drobných nedostatků různého druhu. Vlastní text je sice srozumitelný, někdy i výstižný, avšak mnohdy nemá rysy promyšleného a odborně propracovaného pojednání. Často působí spíše jako volný mluvní projev, který spontánně exponuje skutečnosti různého typu a úhlu pohledu, klade vedle sebe odborné termíny i muzikantský žargon.

Několik příkladů nedotažených, nešikovných či chybných formulací, které byly namátkově vybrány z první třetiny spisu:

„Sonáta pro violu sólo Pavla Bořkovce spojuje přímočaré rytmy s komplexními melodickými i harmonickými prvky. Má velice silný charakter a je srovnatelná se sólovou Sonátou op.25/1 Paula Hindemitha. (s. 13)

Poslední věta s tempovým označením Allegro vivace je ryze virtuózního charakteru ve dvoupůlovém taktu. Úvod je ve znamení ostrého tématu ve čtvrt'ových notách, které ale záhy přechází do virtuózní techniky v osminovém metru. (s. 14).

... akordovitou pasáž... (s. 14)

Pro mne je úvod velmi silným melodickým tématem, které je psáno několik dob „sul C“ ve forte a tím naplno využívá barvu nástroje. (s. 17)

Zezačátku na něj působil vliv Igora Stravinského či Sergeje Prokofjeva... (s. 22)

Konec věty se vytrácí do nádherného ticha. (s. 27)

Nárazově je tato atmosféra přerušena fortovými pasážemi ...“ (s. 28)

Gramatických nedostatků je poměrně méně. Občas chybí čárky za vloženými větami a mnohdy chybí mezery za interpunkcí (tečkou, čárkou, dvojtečkou atd.).

Abstract a Keywords jsou vypracovány jazykem „Czenglish“ s řadou nedostatků a zasloužily by si revizi. Jako klíčová slova, která slouží k vyhledávání obsahu spisu zahraničními zájemci, měly být vybrány pojmy jiné, například spíše než inte(r)preter (= tlumočník) či rhapsody je vhodné uvést Jan Pěruška či Lubomír Malý apod.

Formální stránka:

Formální stránka práce vykazuje některé nedostatky. Například je standardní způsob uvádět názvy skladeb (jedinečných děl) kurzívou, neboť to přirozeně přispívá k přehlednosti textu a informací v něm obsažených.

Hodnocení:

Práci Kristiny Nouzovské Fialové hodnotím jako málo zdařilý teoretický doplněk k jejím vynikajícím uměleckým výkonům. Po zvážení celkového charakteru jejího doktorského studia a její výrazné umělecké činnosti disertaci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 26. srpna 2018

.....